

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 291/2021
23.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Милоша Михаиловића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Горњем Милановцу К. бр. 29/20 од 09.07.2020. године и Вишег суда у Чачку Кж1 бр. 137/20 од 24.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 23.03.2021. године, једногласно донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милоша Михаиловића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Горњем Милановцу К. бр. 29/20 од 09.07.2020. године и Вишег суда у Чачку Кж1 бр. 137/20 од 24.12.2020. године у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу К. бр. 29/20 од 09.07.2020. године окривљени АА оглашен је кривим да је извршио кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика и осуђен је на новчану казну у одређеном износу од 40.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико у датом року казну не плати, иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Истом пресудом окривљени је обавезан да суду плати на име паушала износ од 12.000,00 динара и оштећеном ББ на име трошкова кривичног поступка износ од 58.500,00 динара све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења, док је оштећени ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парнични поступак.

Пресудом Вишег суда у Чачку Кж1 бр. 137/20 од 24.12.2020. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног АА и његовог браниоца, адвоката Милоша Михаиловића и пресуда Основног суда у Горњем Милановцу К. бр. 29/20 од 09.07.2020. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног, адвокат Милош Михаиловић, због повреда закона из члана 439. тачка 1) до 3) Законика о кривичном поступку и члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да суд побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење и одлуку, с тим да се нови поступак одржи пред потпуно измењеним саставом већа или да суд побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе, а да извршење правноснажне пресуде одложи или прекине сходно члану 488. став 3. Законика о кривичном поступку.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), те је у седници већа која је одржана у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног законика из члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног иако у поднетом захтеву за заштиту законитости наводи као основ за побијање правноснажних одлука повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) до 3) ЗКП, суштински образлаже само повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и указује да је учињена тако што су судови применили закон који није могао бити примењен. Наиме, побијаним пресудама окривљени је оглашен кривим да је извршио кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 1. Кривичног законика (КЗ), а да у радњама које је окривљени предузео не постоје елементи тог кривичног дела, већ се евентуално по наводима браниоца може говорити о постојању кривичног дела принуда у покушају из члана 135. став 1. у вези члана 30. КЗ. Томе у прилог бранилац је указао да радња извршења кривичног дела које је окривљеном стављено на терет, састоји се у употреби претње (која мора бити озбиљна и конкретна) да ће се напасти на живот или тело неког лица, чиме се угрожава сигурност неког лица, и ово кривично дело може бити учињено само са умишљајем, односно код учиниоца мора постојати умишљај у односу на претњу и у односу на последицу. У овом конкретном случају бранилац наводи да су радње окривљеног имале за циљ да утичу на понашање оштећеног да услед предузетих радњи оштећени нешто учини или не учини, што несумњиво води закључку да је реч о кривичном делу принуда у покушају па је на тај начин осудом за кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Напред изнете наводе захтева браниоца окривљеног којима се указује да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Наиме, код кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ прописано је да кривично дело чини онај ко угрози сигурност неког лица претњом да ће напасти на живот или тело тог лица или њему блиског лица, док је код кривичног

дела принуда из члана 135. став 1. КЗ прописано да дело чини онај ко другог силом или претњом принуди да нешто учини или не учини, или да трпи.

Чињенични опис радње извршења дат у изреци првостепене пресуде, пре свега претња окривљеног упућена оштећеном, тако што је замахујући секиром према њему, више пута изговорио речи: „убићу те...“, по оцени овог суда, садржи законска обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ, како у погледу објективних елемената и радње коју је предузео окривљени, тако и умишљаја који је несумњиво усмерен ка томе да претњом угрози сигурност оштећеног, а не да га принуди или да покуша да га принуди да нешто учини или не учини. Осим тога, заштитни објект кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ је заштита личне сигурности грађана, где се последица претње нападом на живот и тело оштећеног и њему блиског лица манифестује у његовом осећању страха и несигурности, а како је то и утврђено изреком правноснажне пресуде, док је код кривичног дела принуда из члана 135. став 1. КЗ заштитни објект слобода одлучивања и слобода деловања.

Дакле, супротно ставу браниоца у радњама окривљеног стичу се сва битна законска обележја кривичног дела угрожавање сигурности из члана 138. став 1. КЗ за које је окривљени оптужен и правноснажно оглашен кривим, па су неосновани наводи браниоца окривљеног којима се указује да је суд учинио повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер је огласивши окривљеног кривим за кривично дело угрожавање сигурности из члана 138. става 1. КЗ применио закон који се не може применити.

Поред тога, бранилац је у захтеву навео да је изрека побијане пресуде неразумљива и противречна образложењу пресуде, у коме суд покушава да објасни умишљај који је постојао код окривљеног а да у чињеничном опису дела у изреци побијане пресуде је изостављен облик кривице, па је самим тим по браниочевим наводима нејасно да ли је окривљени био свестан да његове радње представљају обележја кривичног дела које му је стављено на терет и какав је однос окривљеног у односу на предузете радње и последице произашле из тих радњи, на који начин указује на повреду члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП.

Даље, у поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац нумерички означава повреду члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, односно указује да се пресуда заснива на доказу на коме се не може заснивати по закону, али приликом образлагања истакнуте повреде наводи да је суд прибавио погрешан извештај од Полицијске управе у Горњем Милановцу, који се не односи на догађај од 26.10.2018. године, већ на догађај од 07.11.2018. године, те да је уместо једног извештаја прибављен други извештај и да је погрешан извештај коришћен као доказ у кривичном поступку, на који начин суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање из члана 440. ЗКП.

У поднетом захтеву бранилац је указао и да је првостепени суд приликом доношења одлуке навео како је између осталог саслушао сведока ВВ и оценом тог доказа донео одлуку као у изреци пресуде иако никада није саслушао овог сведока, а са друге стране изоставио је да цени изјаву сведока ВВ дату пред ОЈТ Горњи Милановац дана 25.04.2019. године, који се изјашњавао на околности да оштећени није деловао

као неко чија је безбедност угрожена, да се није жалио сведоку приликом разговора...чиме се оспорава утврђено чињенично стање и указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Бранилац је још указао и да другостепени суд у пресуди није дао јасне разлоге за доношење одлуке, већ је решавајући по жалби браниоца окривљеног АА повредио закон на штету окривљеног тиме што је штуро образложио своју одлуку без образлагања свих жалбених навода браниоца окривљеног, на који начин се указује да је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Захтев за заштиту законитости се сходно одредби члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП може поднети ако је правноснажном одлуком или одлуком у поступку који је претходио њеном доношењу повређен закон, а ставом 4. наведеног члана предвиђени су услови под којима окривљени преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, а то је учињено таксативним набрајањем повреда закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и жалбеним судом - члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде одредаба члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП и члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног АА у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић